

DUHOVNO v ŽIVLJENJE

DECEMBER 1937

127

V LUJAN

To pot gremo prvič Slovenci sami.

Zato ste naprošeni vsi, da se potrudite za čim lepšo vdeležbo. Čeprav bi bilo morda komu ugodneje iti na kak drug način, vas vse nujno prosimo, da se pridružite skupnosti. Posebni vlak odide iz Plaza Once (postaja v ulici Bartolomé Mitre) ob 7,40 h iz postaje. Se vstavi v Flores ob 7,53, v Liniersu 8,05 in tudi v Haedo.

Vozne liste si preskrbite pravočasno!

Vprašajte na Banco Germanico in Holandés, (sección yugoeslava), na Paternalu pri g. Laknerju, v Prosveti in Taboru. Na Saavedri pri g. Oskerci, (calle Miller 4411), na Floridi pri Hlasniku (B. Irigoyen 860), v Lurdesu pri g. Pedro (Almacén Trieste, Excelsior 1500) in pri g. Živcu. — Na Avellanedi pri g. Utrušu (Dean Funes 278), v Villa Devoto pri Misleju (trgovina šolskih potrebščin, Tinogasta 5135), in pri g. Drufovka. V Parque Patricios na stanovanju g. Hladnika, calle Caseros 2780. — Vožnja za odrasle \$ 2, za mladino od 14 do 18 let \$ 1, za otroke pol pesa, tja in nazaj.

Vozni listek pred odhodom vlaka.

Obrne naj se na reditelja s slovenskim trakom na roki)

Tisti, kateri ne morete od doma zjutraj,
prihitite za nami popoldne.

Ob deseti uri sveta maša s pridigo. —

Ob 12. uri krščevanje. Potem oddih v romarskem domu. Ob pol 3 ure ogled muzeja. Ob 4 uri in pol se zberemo vsi pred cerkvijo za slikanje. Potem molitve in petje.

**V slučaju slabega vremena se romanje
NE VRŠI**

LA VIDA ESPIRITUAL

Caseros 2780

Bs. Aires

DUHOVNO ŽIVLJENJE

IZHAJA MESEČNO. — NAROČNINA LETNO DVA PESA

Urednik: Hladnik Janez, Caseros 2780, Buenos Aires, U. T. 61.4221
(Hladnik Janez stanuje na ulici Caseros 2780, kot kaplan župnije svetega Antona (Parque Patricios). Kliče se lahko telefonsko vsak dan razen nedelje, med pol 9. in 9. uro predpoldne, med 12. in 2. uro in po 8. uri zvečer.

V srdo in petek ne, ker te dni ga ni doma. — Prilika za slovensko spoved pri sv. Antonu vsako nedeljo dopoldne do 9. ure.

CERKVENI VESTNIK

28. novembra je celodnevno romanje v Lujan. Letos gremo sami Slovenci. Doslej ni napovedanega nobenega drugega posebnega romarskega vlaka, tako da se nam ni treba bati gneče

Mnogi so namenjeni v Lujan, pa pravijo, da bodo šli raje ob drugi priliki. Prosim vse tiste, ki ste namenjeni, da se pridružite sedaj.

In vsi, kateri razumete vrednost take lepe prireditve, storite vse, kar je v vaši moči, da pridobite čim več vdeležencev.

Med tem, ko bodo doma obhajali "Izseljensko nedeljo" in bo marsikatera molitev prosila k Bogu za nas, ki smo daleč, daleč... stopimo mi tja v Marijino svetišče in naj se tudi naše molitve združijo z njihovimi pred božjim prestolom, da nam ne bo tujina postala v pogubo naše duše.

Nad vse lepo prosim, da stori vsak, kar le more.

Priporočamo, da ob priliki v Lujan opravite tudi sveto spoved in sveto Obhajilo. Ker bo tam le omejen čas za to, opravite spoved že preje doma. Prilika za spoved bo na Paternalu (kapela Avenida del Campo 1653, od 4 do 6 ure, na Avellanedi od 3 do 4 ure 27. novembra, popoldne. Pri svetem Antonu (Caseros 2780) pa po 6 uri zvečer.

Prvo sveto Obhajilo

Otroci se lepo pridno pripravljajo. 19. decembra ob 8. uri in pol se bo pa vršila slovesnost sama v kapeli, kjer je naša služba božja (Avenida del Campo 1653. Poleg bolnice Tornú). Po končani maši bodo mali dobili zajtrk

Prosim, da mi priglasite tudi tiste otroke, ki bodo prejeli prvo sveto Obhajilo že v svoji župniji. Tudi ti se lahko pridružijo s "Comuni6n 2a." Treba se je le naučiti, da bodo skupno z drugimi znali lepo moliti.

Vsi tisti otroci, kateri namevajo pristopiti k sv. Obhajilu ob priliki slovesnosti prvega sv. Obhajila na Paternalu, 19. decembra, bodisi kot prvoobhajanci ali pa za "Comuni6n segundo", naj se zbero v kapeli na Av. del Campo 1653, ob 3. uri in pol v soboto 18. decembra, da se pripravijo za skupno molitev in za lepo obnašanje.

19. decembra ob 4.30 otroška prireditve v prostorih kolegija
Avenida del Campo 1653)

LUJAN, NAJVEČJA MARIJ-
NA BOŽJA POT NA JUŽNI
STRANI ZEMLJE.

LUJAN

Neizmerna planjava, kamor nese oko. Sem pa tam kako drevo, ki znači bližino človeškega selišča—eukalipti, čebelam obilna paša ljudem prijetna senca.

Tamle med obdelanim poljem sameva skromna čakra, zasilna streha samotnim prebivalcem teh širnih planjav. Nikjer se ne ustavi oko na robu gora, temveč sluti le še daljne dalje v motnem obzorju.

Cesta, železna in kamenita in vodna struga orjejo svojo črto skozi naselje, med poljem in med zanemarjenimi pampami, koder se pase živad med bohotno bodečo nežo.

Mnogo se je spremenil svet v tristo letih, toda argentinska pampa svojega bistvenega obličja ni spremenila s tem, če se je prepasala z nekaterimi cestami.

Pred tristo leti je bilo, ko sta si trudoma utirala pot dva voza, ki so ju z dolgo volovsko vprego vlekli v notranjo deželo. Bilo je to leta 1630. Prenočili so, kjer jih je zaletela noč. Ko so pa naslednjega dne spet pognali, niso mogli ganiti z mesta. Pripregli so več volov. Vse zaman. Kot da je voz prikovan. Breme je bilo preteško.

Zato so odložili polovico. Še ni šlo. Odložili še več, vse zamanj. Na vozu je stal samo še en sam zaboj. Ko so ga odprli, da vidijo kaj je v njem tako teškega, so našli kip Marije Brezmadežne in so iz dogodka skleпали, da je volja božja, da se ji na tistem mestu postavi svetišče.

Do tu legenda. Ali je točno tako res, ali je ljudska domišljija kaj pristavila, o tem si ne bomo belili glave.

Resnica je, da segajo početki božje poti v Lujanu prav v tisto dobo. Resnica je tudi, da je služila za kapelo sprva preprosta soba v bivališču najbližnjega človeka.

Da je tam v samoti iz kapele zrastle cerkev, da je kraj sam vedno rastel in da je število obiskovalcev Marijinega svetišča vse bolj rastle, to je gotova stvar. Da je bilo središče vsega zanimanja v Lujanu vedno Marijino svetišče, to je druga resnica, in zato je ne mogoče tajiti, da mora biti nekaj posebnega v preteklosti te Marijine božje poti, ki je postala najslovitejša Marijina božja pot za Argentino, Paraguay in Uruguay.

Ni bilo nobene zanimivosti, nikake naravne lepote, nikake dragocenosti, nikakega zdravilnega vreca... nič od vsega, kar privlači ljudi, le kip lujanske Marije je bil, kateremu so pričeli posvečati toliko pozornost, preprosta stvar, ki niti kaka umetnina ni. Okoli tega kipa je verno ljudstvo začelo plesti dolge vence čudežev in ni dvoma, da je moralo biti marsikaj res, da je moral premnogi dobiti nekaj izrednega v Marijinem svetišču, sicer ne bi število romarjev vsako leto rastle in tudi ne bi iz skromne lesene kapele nikdar zrastle najveličastnejše svetišče na južni strani zemeljske oble.

Kakor tisočletna zgodovina svete Cerkve vsem trezno mislečim priča, da je sv. Cerkev božja ustanova za zveličanje duš, ki je kljub napakam s strani celo samih papežev in škofov obstala proti vsem napadom satanovim in človeške zlobe, tako je tudi lujanska božja pot bleščeč biser v vencu, kateri plete slavo Mariji in če moderni brezverni ljudje še bolj secirajo čudeže, katere si verno ljudstvo o Lujanski Mariji iz roda v rod pripoveduje, le ne more nihče zanikati, da je moralo biti nekaj posebnega, kar je dalo povod, da je tam daleč v deželi zrastle tako veličastna hiša božja, katero vsak dan obišče povprečno čez tisoč ljudi.

Tisti seveda, kateri s seboj nikake vere ne prinese, teško, da bo kaj pridobil, ker Marija nikoli ni imela te naloge, da bi "denar delila". Delila je pa žalostnim tolažbo, bolnim zdravje, nesrečnim uteho, grešnikom poboljšanje, dvomljivcem vero in prosilcem je izpolnjevala želje.

PRVEGA DECEMBRA

praznuje Jugoslavija praznik "Ujedinjenja". Pred 19 leti se je uresničila stoletna želja združitve v skupno državo južnih Slovanov. Za mnoge je ono leto spomin bridke žalosti, ker so nesrečne meje tako usodno raztelesile našo skupnost.

Toda, ni da bi radi tega postali melodušni. Upanje nam še vedno ostaja, in če napravimo še upanje, smo si tega sami krivi.

Zato ne klonimo, temveč tukaj, daleč proč od naših svetih tal kujmo svojo usodo. Skušajmo spostovati sami sebe, skušajmo žrtvovati kar je treba, da za plemenite stvari nastopamo skupno, da bo tako ime naše jugoslovanske domovine častno in bo to tudi nekaj pomenilo tedaj, kadar se bodo spet prestavljali mejniki zemlja.

Prvi december bomo praznovali v cerkvi "De la Merced", Reconquista 207, poleg Plaza de Mayo, v nedeljo 5 dec. ob 10tih.

Vabljeni ste vsi rojaki in prijatelji.

Uradno se vdeleže zastopniki oblasti ter društev.

In, če se nevernim zdi, da danes nima Marija nič oprava več, ker vse zemeljske dobrote dele vsemogočni ministri, gerenti in ravnatelji, zdravje pa zdravniki... Enkrat nas čaka trenutek, ko bo treba napraviti zadnji korak — iz časa v večnost, takrat pa ne bo nikogar, ki ne bi živo občutil, kako neizmerne vrednosti so bile besede, ki jih ima veren kristjan vsak dan na jeziku: Prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrti uri.

Danes je postal Lujan ne le največja božja pot, temveč priljubljena izletna točka. V svežem zraku se je razvill tam vodni in gimnastični sport do viška. Ob vodi je umetna roka vzgojila prekrasne gaje, v katerih se oko oddahne, kakor da počiva ob potokih, ki hite skozi trate in gozdove tam v naši domovini.

Poleg teh naravnih lepot, ki jih je izvabila iz tal spretna roka, je pa posebna privlačnost Lujana tamkajšnji muzej. Vsa zgodovina te dežele, od najdavnjših početkov se vrsti pred tvojimi očmi. Kako je sila osvajala deželo, kako jo je kmet delal, kakšni so njeni zakladi, kaj ima zanimivega. Cele ure bi človek postal, da bi vsa jpribližno ogledal vse, kar nudi ta bogata zbirka.

Vstop je ob nedeljah prost in bomo torej imeli tudi mi priliko, da si muzej čim natančneje ogledamo, posebno letos, ker bomo ta dan (28. novembra) edini romarji, in nam ne bo tako nihče oviral svobodnih stopinj, kakor je bilo lani, ko je bilo tudi drugih gostov za cele vlake.

NADŠKOF SEDEJ

Kmalu po moji vrnitvi iz Stične v Gorico, spomladi leta 1918, to je po kobariškem umiku italijanske armade s soške fronte, me je nadškof dr. Frančišek Borgia Sedej poklical v svojo pisarno kot uradnika. Spremljal sem ga večkrat tudi na raznih njegovih potih. Tako sem bil z njim nekega dne kmalu po nastopu svoje službe na Sv. Gori.

Pot naju je peljala po razrušenih goriških ulicah proti Solkanu, ki je bil tudi še ves v razvalinah. Vojna ni prizanelsa niti solkanski župni cerkvi, niti stari cerkvi sv. Trojice, ki je znana iz časov velikega kmečkega punta. Pač pa je bilo še ostalo staro zgodovinsko obzidje pokopališča okrog te cerkvice, ki je tudi v svetovni vojni služilo marsikateremu vojaku v kritje kot nekdanj našim kmečkim puntarjem. Bila je pač žalostna ta pot po naši ranjeni in od vojnih grozot oskrunjeni zemlji.

Čimbolj sva se bližala vrhu, tem večje je bilo opustošenje: nikjer nobenega drevesa, le tu pa tam je molel v zrak od granat prelomljen štor, cesta se je komaj še poznala, deloma je bila zasuta, deloma so jo križali napol zasuti zapuščeni streljski jarki, povsod so ležali deli najrazličnejšega orodja in orožja, italijanske karabinke, avstrijske puške, lopate, konzervne škatle, ročne granate vseh vrst, jermenje, mitraljeze, metalci min, čelade, čevlji, obleka, itd. Kako je to vse izgledalo, ve pač, kdor je sam hodil po naših skalnatih krajih v območju vojne črte. Tu pa tam je molelo iz ruševin truplo nesrečnega vojaka, ki ga je zimski mraz ohranil pred razpadanjem.

Visoki sivolasi cerkveni vladika je stopal ves zamišljen in žalosten, zatopljen v molitve navzgor proti razvalinam nam vsem tako dragega svetogorskega svetišča in bivšega samostana preko strelskih jarkov po vse razritem in preluknjanem skalovju. Le redka nama je bila beseda, vse preveč naju je prevzelo to nesrečno gorje. Pri nepokopanih truplih se je nadškof ustavljal, nekoliko pomolil, jih blagoslavljal z desnico in po možnosti sva jih vsaj za silo pokrivala s peskom. Kako pretresljiva slika!

Mnogo sem doživel v teh burnih časih, več neprijetnosti nego veselja, a ta doživljanj s Svete gore spada med tiste, ki so se mi najbolj vtisnili v spomin.

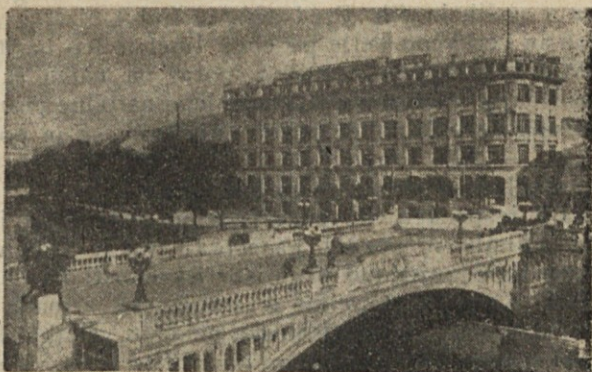
Sveto goro je globoko ljubil. Pogostoma je šel gori, da bi obiskal grob svojega velikega prednika, kardinala Missio, ki počiva na vrhu, v stranski kapelici romarske cerkve. Prav tam zraven njega je hotel biti tudi on pokopan.

Že kot dijak je zelo častil svetogorsko Marijo in že kot otrok je imel do nje veliko zaupanje. Tako mi je sam pripovedoval: Ko je študiral, še ni bilo železnice po soški dolini niti ne prave ceste in naši fantje so jo navadno mahali kar peš iz Cerkna čez hribe proti Gorici. Na neki taki poti s počitnic mu je nagljiva burja odpihala klobuk. Saj veste, da takrat v starih časih študentje še niso hodili razoglavi in klobuk je bil za takega fantiča že precejšnja dragocenost. Denarja je bilo komaj za prav najnujše potrebe. Naš mladi študent je zato z velikim strahom tekel za svojim klobukom, Ali šment, veter ga je naenkrat odnesel čez neko pobočje in — ni ga bilo več. Dolgo ga je iskal brez vsakega uspeha. Med iskanjem polnem strahu je zagledal pred seboj na hribu svetogorsko svetišče. Pokleknil je in prav otroško iskreno prosil Marijo, naj mu pomaga najti pobegli klobuk. Komaj je odmolil, vstal in napravil nekaj korakov, je zagledal v svoji bližini begunca.

Nadškof Sedej je veliko molil. Ko sem mu hodil kot kaplan streč pri sveti maši, sem ga vselej že pred šesto uro našel v kapeli pri molitvi. Po sv. maši je še dolgo preklečal pred Najsvetejšim in navadno koj po zahvalnih molitvah v kapeli opravil še brevir. Čez dan je stopil pogostoma v kapelo molit.

Bil je zelo delaven. Vodstvo nadškofije pa ni majhna stvar.

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA V LJUB-
LJANI.** (Najmoder-
nejša tiskarna na
vsem Balkanu.)

V mlajših letih je bil sotrudnik dr. Lampetovega "Dom in Sveta". Kot nadškof je napisal razne brošure bogoslovne vsebine v pouk svoji duhovščini. Vsako novo naredbo svete Stolice je sam v okrožnicah ali v listu duhovnikom tolmačil. Z izredno skrbjo je izdeloval pastirska pisma.

Vsakega dela se je lotil kot znanstvenik, Bil je strokovnjak za vzhodne jezike. Latinščino je obvladal kakor kak živ jezik v govoru in pisavi, tudi v grščini je bil zelo več, Slovenski jezik je gojil z veliko ljubeznijo in nas je neštetokrat opozarjal na manj pravilne oblike. Mojstrsko je govoril in pisal nemško, pa tudi italijanščina mu je tekla gladko, toskanščina in naš tržaški dialekt, furlansko je govoril kot rojen Furlan. Ko je bil v Stični, se je tudi francoskemu jeziku zelo privadil.

Njegov stari sluga Miha mi je pripovedoval, da je nadškof marsikdaj pozno v noč delal pri svoji pisalni mizi. A Miha je imel že mnogo pravic, prvič je bil star škofijski lakaj, drugič je bil menda tudi s Cerkljanskega doma. Pa je prišel sredi noči, pogledal skozi špranjo pri vratih, pokašljaval in če nadškof ni hotel slišati tega rahlega opomina, je odprl slednjič vrata na stežaj in službeno zanosljal: "Prevzvišeni! Ura je že toliko in toliko!" — "Že prav! Kar spat pojdi, Miha!" A Miha bi ne bil pravi, če bi se dal tako zlahka odgnati. Če z besedo svojega namena ni dosegel, je kar električno luč ugasnil in pustil nadškofa v temi. Prevzvišenemu ni preostalo drugo, kot da se je smejal in odpravil spat. Oh, ta Miha! To Vam je bila zlata duša.

Lepota hiše božje mu je bila zelo pri srcu. Nezaupen nasproti sočasni umetnosti. je smatral baročni slog za najprimernejšega v naših krajih. Predvsem je ljubil glasbo, slovensko pesem sploh in cerkveno petje posebej. Imel je lep bariton. Kadar je bil prav dobro razpoložen, sem moral na naših samotnih pešpotih marsikdaj z njim prepevati naše lepe narodne pesmi, če se je nama pridružil še kak dober pevec duhovnik, se je počutil kar pomlajenega. — Ako pravim, da je bil strog, moram dodati, da je bil sam s seboj še strožji nego z drugimi.

Bil je pristen Slovenec posebno v tem, da je bil otroško iskren. Hlimbe ni poznal. pa čeprav mu je včasih škodovalo. Kot tipičen zgled njegove priproste iskrenosti naj navedem tale doživljaj. Kmalu potem ko je italijanska armada zasedla Gorico, je bil naprošen, da krsti otroka nekemu veljaku. Boter je bil italijanski general. Po končanem obredu se je razvil pogovor, ki bi se bil pri znani občutljivosti Italijanov kmalu nesrečno končal. General je v bombastičnih besedah povzdigoval zasluge in hrabrost italijanske vojske in končal neki stavek z besedami "dopo la gloriosa vittoria delle nostre armi", ko ga prekinel nadškof nekoliko nestrpno: "Ma, che vittoria?" Še predo je mogel nadaljevati, sem se ga rahlo dotaknil v opozorilo, se obrnil do generala in mu dejal, da je prevzvišeni nekoliko gluha, kar je bil v resnici, in da

ga ni dobro razumel. Pričel sem nasplošno govoriti o Vittorio Veneto in tako dalje, pa smo srečno obšli nevarni školj.

Sedaj počiva ta naš zadnji slovenski goriški nadškof, kakor se je sam nazival, že šest let na Sveti gori zraven svojega velikega prednika kardinala Missia, počiva od nepopisne bolesi, ki jo je skrival kot junak skozi dvaindvajset bridkih let v svojem srcu. Vse prežgodaj nam je umrl. A njegov veliki duh, čigar spoznanje je bilo izredno obsežno in bistro in čustvenost silno globoka, je preveč trpel in sočustvoval s svojim nesrečnim slovenskim ljudstvom, ki ga je ljubil kot sin in knez z vsemi silami svoje duše.

Mi pa hočemo ohraniti v narodu živ spomin na tega našega velikega duhovnega očeta. Po njegovem vzvišenem zgledu hočemo tudi mi ljubiti svoj narod, svoj jezik in našo drago domačo zemljo.

David Doktorič

Dr. Frančišek Borgia Sedej je bil rojen dne 10. oktobra 1854 v Cerknem na Goriškem, posvečen v duhovnika dne 26. avgusta 1877, v goriškega nadškofa pa 25. marca 1906. Umrl je dne 28. novembra 1931 v Gorici.

MED INDIJANCI NA EKVADORJU

(Piše Trampuž Bogomil, salezijanski misijonar med Kivarci na Ekvadorju)

(Nadaljevanje)

MED KIVARCI NA KOSILU

Dne 10. septembra 1929. — Kivarke so postavile predme krožnik kuhanih žab. Četudi se mi je jed upirala, sem se moral udati. Lakota je dober svetovalec. Toda po tem nisem mogel jesti skozi devet dni, tako se mi je vse gnusilo.

Po tem bogatem kosilu sem prižgal cigareto, da preženem komarje in da zatrem revolucijo v želodcu. Medtem mi je pravil gospodar razne zanimive bajke. Pozneje bom opisal ono o "Ustvarjenju prvih Kivarcev". — Razgovor je spremljal le žubor studenčka in pretrgano žvrgoljenje ptickov. Ob tri četrt na dve popoldan se je zaslislalo bobnenje "Tundulija". (Votlo drevo). Na njega tolčejo Kivarci, kadar jim preti nevarnost ali se bliža praznik, ali se jim pripeti kakšna nesreča. Sliši se do 25 km daleč. Kot bi vdarila strela! Vsi so napeli uho, da bi slišali kaj neki se je pripetilo. Pozorno sem poslušal. "Moj prijatelj je umrl". To je bil edini odgovor, ki mi ga je dal kivarec. — "Jaz grem, če hočeš, idi z mano," Kar takoj sem bil gotov za triurno potovanje. Kivarec je vzel puško. Obila me je mučna slutnja.

Pot naju je vedla med krasno zelenjavo. Ptički so ljubo žvrgoleli. Pod nogo pa kača na kačo. Lovile so žabe. Ena, prav strupena, se je lotila tudi mene, Vendar dobre pete in palica so me rešili. Povprašal sem, kako daleč je še. Nisem dobil odgovora. Šel sem za njim kot maljen deček, v upanju, da bova kmalu na cilju. Od daleč sem čul lajanje psov. Blažala sva se bajti, kjer je moral ležati mrtvec. Vspenjala sva se po pobočju neke gore. Nasproti je prišlo nekaj Kivarcev. Še nekaj korakov in bili smo na žalostnem prostoru. Več kot 80 Kivarcev je bilo zunaj — kateri so se razgovarjali prav glasno. V koči so jokale žene, klicali otroci, lajali psi.

ŽALOSTNI DOGODEK

Tedaj se je postavil na neko deblo poglavar kivarskega rodu. Tundulijevo bobnenje je dalo znamenje, da utihnejo. Starec je nagovoril množico. Iz besed sem razbral, da je bil predvčerajšnjim na obisku v tej Kivariji nek Makabejec. Na mnoge prošnje se je še več zadržal in sprejel vabilo na lov. Makabejec je šel s puško in Kivarec z "bodokero" (dolga cev za streljanje ptičev). Brodila sta po gozdu. Kivarec se je vzel na deblo podrtega drevesa. Strah in groza! Pod deblom je ležal velik tiger. Kivarec je dal znamenje Makabejcu, naj ne dela šuma, in naj mu da puško. Kivarec pomeri. Pok!... Dobro je pomeril v tigrovo glavo, vendar ranjena žival je planila nanj in ga pretrgala. Tudi Makabejec se je ubranil le s silnim bojem. Nato je odšla zver. Kivarec je obležal mrtev. Ubogi Makabejec sam ni vedel, kaj mu je početi. Odločil se je, da se poda v vas, naj se zgodi karkoli. — Kivarci so se čudili in so ga vprašali, kje ima tovariša. Povedal jim je, kaj se je zgodilo. Tedaj so ga zgrabili in zvezali. Nekateri so namerili nanj puške in ugibali, kako da je tiger ubil Kivarca in ne Makabejca? — Hotel sem se približati Makabejcu, kateri se je nahajal v hiši zvezan. Nagovoril sem ga, pa me zgrabi v tistem trenutku nek Kivarec za roko in mi reče: "Padre, ti ne smeš govoriti niti ene besedice s tem nesrečnežem!" — Po nekoliko več kot enournem razpravljanju in razburjenju se je izgovorila obsodba. Kakšna? Zvezanega Makabejca smo povedli na kraj nesreče. Tam smo zapazili strašen prizor. Ubogi Kivarec je bil oblit s krvjo. Na prsih je imel globoko rano. Dal sem primerne ukaze, glede mrliča — ker sem zvedel, da je bil krščen. — Hotel sem ga namreč pokopati z vso slovesnostjo drugo jutro. 4 Kivarci so ga odnesli v vas, medtem ko je vstal veliki poglavar in rekel Ma-

kabejcu: "Če nam izročiš mrtvega tигра, te izpustimo!" — Mi smo ostali na istem mestu, Makabejec in nekaj Kivarcev je šlo za sledjo tигра. Ne daleč je ležal tiger mrtev. Vrnili so se vsi z zverjo, katera je pustila toliko grenkih spominov za Makabejca. — Zapustili smo končno kraj nesreče in odšli v vas, kjer je ležal mrtev Kivarcev. Uvidel sem, da tisto noč ne bom zatisnil očesa, ker jok in stok je bil tak, kot ga nisem še slišal.

Za večerjo je bila zopet "čiča".

Dne 10. septembra (Ponoči). — Jokom in stokom žen, sester in matere so sledili kriki otrok. Poskusil sem umiriti jokajoče, pa zastonj. Videl sem, da bo ta noč nekaj strašnega.

Mrlič je ležal v sredini bajte na bambusovi deski. Prejšnjemu številu nad 80 Kivarcev se je pridružilo skoraj enako število, tako da nikdar nisem videl zbranih toliko Kivarcev pri enem pogrebu ali v eni kivarški bajti. Začel se je žalostni obred. Kivarški čarovnik je bila duša vsega. Ostal sem nem in opazoval. Začeli so prepevati in plesati, medtem ko je čarovnik klečal pri mrliču. To petje in ta ples so spremljale žene z jokom in stokom. Do tukaj nič posebnega. — Okrog 11. ure pred polnočjo sem opazil, da so se vsi tujci odstranili in prišli so okrog mrliča samo bližnji sorodniki: starši, bratje in sestre. Vsak je imel šivanko ali trn. Vsedli so se okrog mrliča in ga začeli ubadati po taktu petja. Šele ob 2h po polnoči se je to končalo. Ubogo truplo je bilo prebodeno od glave do pet. Vprašal sem svojega soseda, zakaj neki Kivarci prebodejo truplo mrliča in on mi je odgovoril: "Naša navada je taka. Tisti, ki ga ima v življenju najrajši, ga bode največ." — Sledil je še ples, petje in jokanje. — Ob 4. zjutraj so dale žene vsem možem "čičo" in tudi name niso pozabile. Po pitju se mi je približal čarovnik, da se dogovoriva za pogreb.

Kivarci imajo dvojen način pokopavanja. Ali denejo mrliča v jamo, ki jo izkopljejo v sredini bajte, ali ga zavijejo v bambus in ga izpostavijo v neki hišici blizu Kivarije. Tako da je mrlič izpostavljen dežju, soncu, komarjem in raznoterim pticem. — Seveda sem odločno zahteval krščanski pogreb. Mrlič je bil krščen, zato bom jaz odločil, kar je najboljše! Dal sem potrebna navodila, kako naj odprejo grob na nekem mestu blizu Kivarije. Mnogi so se trmasto upirali — čarovnik jih je ščuval proti meni in končno so se udali mojemu ukazu in spolnili do pičice, kar sem zahteval. Čarovnik se je nato kmalu zgubil.

Pogreb je bil nad vse slovesen in Kivarci so se čudili in

bili zadovoljni, ker sem jih tolažil, da duša rajnega ni šla k hudiču. — Moj stari prijatelj me je nagovarjal, naj ostanem v Kivariji še nekaj časa, vsaj tisti dan. Radoveden sem ustregel tej prošnji. Kot hvaležen dar Kivarcev so mi podarili tigrovo kožo.

O VESOLJNEM POTOPU

Kivarski rod se je množil dan na dan. V eni bajti sta živelata dva brata — bili sta sirota brez očeta in matere ter sester. —

Nekega dne starejši reče mlajšemu: "Ostani danes doma, medtem ko jaz grem na lov!" — Tisti ki je ostal doma, je videl, da izpod trhlega debela, ki je ležalo v sredini bajte in ki je služilo za stol, se je prikazala kačja glava. Zelo se je prestrašil radi te pošasti. Brž zagradi ogenj in ga podtakne pod trhlo deblo, katero se je vžgalo. Kmalu čuti po vsej bajti dober vonj pečenega mesa, kar je pričalo, da se je pekla kača v ognju. — Mali je bil vesel svoje zmage. Starejši brat se je vrnil tedaj iz lova. Že od daleč je dihal duh pečenke. Tekel je v bajto in našel svojega brata, od katerega je zvedel vse podrobnosti. Pečenka ga je takomikala, da je zagrabil kačo in metal kos za kosom v usta. Mlajši ni hotel pokusiti ker se mu je gabila. Ko je bil starejši brat sit je čutil žejo. Blizu Kivarije je bilo jezero. Šel je tja in začel piti, pa bolj če je pil, več žeje je čutil. Po nesreči se je prekucnil v jezero, katero se je vzneemirilo in začelo rasti. Mlajši brat je šel iskat starejšega. Opazil je da jezero raste in da se je voda dvigala vedno bolj in bolj. Kaj početi? Kje se nahaja brat? Voda je rastla — in poplavljala okolico. Splezal je na drevo in začudeno opazoval ta nenavaden dogodek. Vsa okolice je bila dolga ravan. Voda je zagrnila vse bajte in končala vse človeška bitja, razen tega Kivarčka, ki se je rešil. Iz vode je čul ta glas: Kača, ki je bila v tvoji hiši, je bila posvečena žival. Napravil si greh — ker si prižgal deblo — vendar tvoj brat se je pregrešil veliko več — ker se je drznil jesti njeno mesto. On je plačal svoj greh, tvoj je odpuščen. Dolgo let boš živel srečen in vesel in moral boš povedati o tem potopu vsem tvojim sobratom. —

Voda je upadla — Kivarec je splezal iz drevesa in živel mnogo let srečen in vesel.

Alojz Bric iz Oblok na Goriškem se pogreša že 7 let. Doma ima otroka in bolno ženo. Kdor bi vedel zanj, naj javi uredništvu Duhovnega življenja ali na Banco Germánico.

O USTVARJENJU PRVIH KIVARCEV

V začetku je Yus (kivarsko božanstvo) ustvaril prvega Kivarca. Revče je bil sam na svetu in je prosil Yusa, naj ga vzame k sebi. Ta ga ni hotel uslišati, tako da se je hotel vreči v reko. Prikazal se mu je tedaj Yus in ga nagovoril:

“Povej mi prijatelj, boš li zadovoljen, če ti dam tovarišico?”

Ves srečen je Kivarec takoj rekel: “Ako mi daš tovarišico, bom pa prav vesel.” V tistem trenutku mu Yus izroči Kivarko. Dal jim je tudi nekoliko navodil kako naj živita.

Ni minulo mnogo let temu, ko se je Kivarec naveličal svoje žene. Več kot petkrat na dan je ta poskusila težko moževo roko.

Neko noč je skozi odprtino kože govorila luna Kivarki, naj pride k njej.

“Kako bom prišla do tebe, dobra luna?” je vprašala ta.

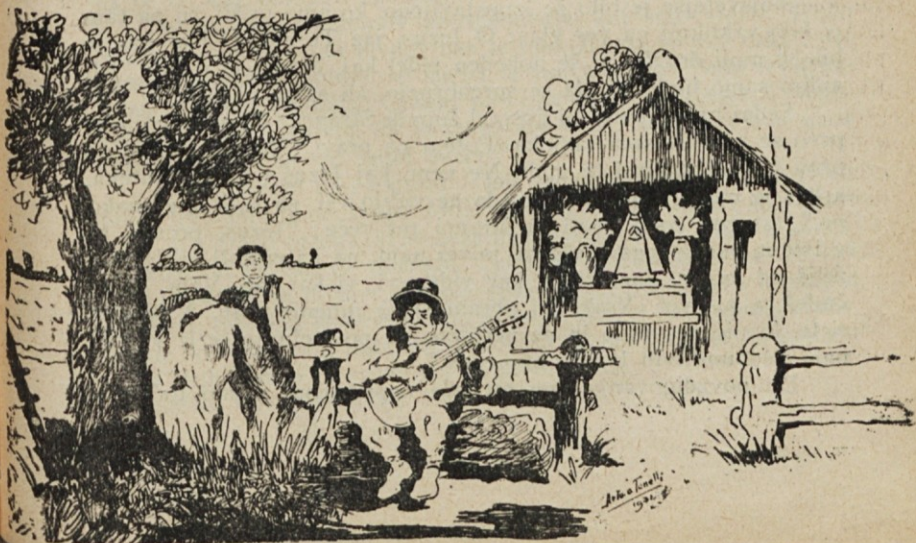
V tistem trenutku je videla vrv. Ovezala se je in kot blisk se je dvignila proti luni. Bila je tam.

Mož se je zbudil in ko je poklical ženo, je ni bilo v postelji. Začel je tarnati in jokati kot otrok.

Ves tisti dan jo je pogrešal, ker je moral sam kuhati. — Naslednjo noč ni mogel od bridkosti zatisniti očesa in ob sijaju lune se je ozrl na njo. — “Kaj neki vidim? Moja žena je tam. Kako se je pa splazila do lune?”

Milo je prosil svojo ženo, naj se vrne. Obljubil ji je vsa sreča in ljubezen tako, da nikdar več ne bo trdo ravnal z njo.

Žena se je omehčala in z luninim dovoljenjem je prišla znova kot tovarišica k soprogu. Od tedaj sta živela srečno in Yus jima je dal mnogo sinov, ki se danes imenujejo — K i v a r c i.

BOGA SO VIDELI

(Originalno pismo o dogodkih v Rihenberku.)

V velikonočni številki Duhovnega življenja sem čitala Papijevo molitev h Kristusu, naj zopet pride. In tako sem se namenila, da bralcem D. življenja povem, da sem ga videla živega.

Po vsej Goriški deželiji šel glas: V Rihenberku živega Boga vidijo! In tako, na dan sv. Petra je bilo dve leti, smo se odpravili kar pol vasi, drugi so rekli, da pojdejo popoldne, če mi kaj vidimo. Zjutraj ob petih smo se zbirali, imeli smo dve uri hoda. Pa tudi iz daljnjih vasi so se nam priključili romarji. Vse steze čez Brje so bile polne ljudi. Neverno smo povpraševali Brice, če so Ga videli. In možje, resni, sivi že, so solznih oči pritrjevali. "Da videli," smo Ga. Od povzdigovanja do obhajila se najbolj razločno vidi." — Hiteli smo. Ko pridemo blizu cerkve, je že stala tam tisoč glava množica. Vsi strašno razburjeni. Bilo je tam avtojev, koles in omnibusov, da človek ni vedel kam stopiti. Tujci iz Trsta, Gorice, Vidma Slikarjev cele kupe. Več kot dvajset duhovnikov. Prinesli so štiri moštrance, da preizkusijo, če ni sleparija. Karabinerjev cele vrste.

Po mnogem trudu se nam je posrečilo priti do glavnega oltarja. Z menoj je bila mama, sestra, brat in moj desetletni sinček. Sina sem postavila na stranski oltar, da ga ne pohodijo, ker taka gneča ne bo niti na sodnji dan v Jozafatevi dolini. Porečete, no sedaj je pa že čas, da pove, če je res kaj videla. No, le počasi, po vrsti, kot je bilo.

Najsvetejše je bilo že izpostavljeno, ko smo prišli, tu pa tam je kdo vzkliknil na ves glas: O Jezus, jaz Te vidim! Kar nas je bilo v moji družbi, ni še nobeden videl kaj. Mama je rekla: "Ali vidijo samo hudobni, da se spreobrnejo, ali samo nedolžni!"

Sedaj pride tamošnji gospod župnik Strancar na prižnico. Naj prvo se prav iz srca razjoka. Potem pa pravi: "Nevem, zakaj se prav v moji župniji to godi. Ne vem, kaj Jezus od nas zahteva, a kar je najbolj čudno je to, da ne vidijo vsi, pa tudi dva enako ne." Iztegne roko proti moštranci ter reče: "Jezus, prosim te v imenu vsega tega ljudstva, povej nam, na katerikoli način, kaj želiš od nas... Jaz vidim, kar vidite vi, vi kar jaz. Vem, da je čudež, a nič več. Vsak naj ohrani svoje mnenje zase. A prosim tiste, ki nič ne vidite in ne verujete, ne posmehujte se iz svetih, nam nedoumljivih božjih namenov."

Do povzdigovanja sem strmela nepremično v eno točko, a

še vedno nič. Krog mene jih je na stotine jokalo: O Jezus, O Detece, O Presv., Srce, O Krona na glavi, Na križu je... Niti dva enako nista videla. Vse je vpilo, kričalo, jokalo, molilo. Tisti, ki niso nič videli, so se smejali, češ da so vsi znoreli. Bila je taka zmešnjava kod ob Babilonskem stolpu.

Sedaj je povzdigovanje. Kar zagledam, da se Hostija giblje, en čas je bila bela, siva, potem temna, en čas zelo velika, potem je zginila. Sedaj postane velika, temna. Notri je Jezusek, 12leten. Eno roko je držal na srcu, drugo je imel iztegnjeno proti zakristiji. A malo časa. Sedaj je kot je prišel iz groba. Na rami je imel svetlo stvar. Mislila sem, da je zastava. Moj sin je rekel, da vidi jagnje. Potem je imel krono na glavi, a videla se je samo glava in gornji del križa. Nazadnje, tik pred Obhajilom, je stal Jezus kot učitelj. Imel je rozasto haljo. Potem je prišla bela postava k njemu in se mu naslonila na prsa. Nisem ugotovila ali je bila Marija ali sv. Janez.

Od prevelikega razburjenja mi je postalo slabo. Nisem videla nič več. Bila sem pozneje še štiri ure v cerkvi. Ves čas so videli, a jaz nič več. Ko se je cerkev malo izpraznila, smo šli tik pred moštranco. Bilo je dosti daljnogledov na razpolago. Mama je še videla, a mi drugi ne. Prišel je tudi poslanik od Sv. Očeta, da ugotovi, kaj je na stvari a zastonj. Bile so velike preizkave, ko bi kdo z aparati to delal. Pa tega ne more nikdo delati, kar dela Bog, ko kliče svoje zgubljeno čredo.

Ker ni prenehal naval ljudstva, ko so videli, da ni sleparije pri tem, da je božja roka vmes, so posvetne oblasti prepovedale izpostaviti Najsvetejše. In tako je končalo, a ljudstvo še vedno čaka, da se bo kaj velikega zgodilo...

Potem smo šli domov premišljevale, kaj smo videli. Toplo je bilo, lačni smo bili in dež nas je ujel. Doma so nas čakali neverni Tomaži. Popoldne so šli pa še oni pogledat. Smo rekli našemu gospodu župniku: "Zakaj pa vi ne greste pogledat?" Odgovoril je: "Jaz verujem, da je Jezus živ v sv. Hostiji. Vi, ki niste verjeli, ste šli. in ste sedaj mokri."

Toda ni nam bilo nič žal. Tudi sedaj bi hotela iti, in videti moje ljubljene, lepe kraje. Mojo mamo, sestre, brate, a najraje moja dva draga otroka, ki se zastonj ozirata, od kje pride mamica. in tatek, ki ga niti ne poznata. Tukaj se solzim in hrepenim kot toliko drugih, oh domov, domov, vsaka moja misel velja le mojim otrokom, mojemu lepemu domu, ki mi ni mogel dati dovolj kruha, morda bo tujina bolj mila. Morda bom celo tako srečna, da pojdem v par letih domov in pripeljem otrokom očeta.

Srčno Vas pozdravlja Marija Troha.

MORDA PA LE...

Dober dan! Saj mi ne boste vzeli za zlo moje nadleže?!

Oj, nikakor ne. Prav našprotno. Veseli me vaš obisk.

Pa zgleda, da ste prav sedaj nekam namenjeni.

Res je. Pa ni tako nujno, da se ne bi malo zadržal, da katero rečemo. Torej kar naprej. Izvolite.

In smo prišli v besedo in marsikatero uganili.

Prišli smo na papeža. Prav res bi mi najbrže kmalu poslal kako odlikovanje, če bi vedel, kolikokrat mora mnjegovo čast braniti! Zares, kako bi bilo lepo, če bi bil papež svetnik. Pravi, živi svetnik, toda — je že tako, da do svetniške časti nihče za življenja ne pride.

In tako bi bilo dolgo poglavje o "papežu in kanonih", "papežu in Mussoliniju", "papežu in kapitalistih" ... o fašizmu, Petrovem novčiču... Brez konca je materije za debate o teh stvareh!

In se včasih kar pograbimo. Pa ni treba misliti, da mene kaj tega spravi v zlo voljo. Kaj še! Človek, kateri pove kaj misli, kateri nič ne prikriva, tega kar v srcu nosim, ima prav gotovo eno prav veliko prednost, ki zadoščenje da. To je odkritost. Zato jo pa kar lepo vrežemo, z matetom zalivamo ali pa s čim drugim in končamo vedno kot prijatelji.

Pa pustimo sedaj papeža na miru in Frankota in Mussolinija in naj sami svojo čast branijo. Poskušajmo Jezusovo postavo o ljubezni do bližnjega uveljaviti tudi v tej stvari.

Za ras je bolj pomembno sedaj kaj drugega.

Prav imate! Saj res ni vredno, da se o tem pulimo, ker navsezadnje bo le res, da papir enako prinese laž in resnico in je teško ločiti eno od drugega.

Torej nekaj drugega. Ali pojdete v Lujan?

V Lujan? Da, saj res. Pravite, da 28. novembra. Veste, kaj Vam povem?... Ne vem, če bo kaj.

Da neč No, lepa reč. Kaj se vam je pa zamerilo?

Zamerilo ali ne... Sem odkrit in se nočem pretvarjati. Da bomo delali parado fašistom kot lani v oni procesiji? Tega pa ne!

Glej ga no spaka. Sedaj sem pa notri. Tako kot tisti vrabec, ki je čez reko letel, pa je v vodo padel. Prav gotovo si ni želel, da se okoplje. Veste, kakó je bilo lani?

Vem. Seveda vem. Saj sem bil poleg. Fašisti so nesli Marijo. Ali je tega treba.

Vi veste, ker ste bili poleg, jaz sem pa šele potem zvedel, lko je vse minilo. Mi smo šli na božjo pot, in ko so me prosili, če bi se tudi naši priključili procesiji, mi še na mar ni prišlo, kaj vse lahko iz tega pride. In kaj mislite, da sem imel malo drugih skrbi v glavi.

Pa vi bi to vedeti morali!

Prav ste povedali. Še sto stvari bi človek vedeti moral, ki jih ne ve. Če sem kaj kriv, bodi: Pa mislim, da sva si oba bratca: Vi niste bili najbrže v procesiji?

Jasno, da ne.

Skupina vdeležencev slovesnosti v Novi Pompeji. (31. okt.) kjer se je zbralo do 500 Slovencev. Žal ni bilo mogoče vzeti slike cele množice.

Jaz pa tudi ne. In tako midva nisva nikomur parade delala. Letos pa le kar brez skrbi bodite, da je ne bomo delali nikomur drugemu kot Materi božji in Bogu in sebi.

In papežu. Saj je bila njegova zastava tudi poleg.

Spet papež. Le pustimo ga na miru. Da bomo kristjani do-brega papeža vredni, moramo zanj kaj moliti. Obenem si pa prizadevajmo, da ne bomo zamešavali vatikansko politiko in pa sv. Cerkev. Cerkvena zastava je bila že davno prej kot je bil Pij XI, preje kot fašizem in komunizem.

In naše romanje v Lujan, kaj pa ima posla s papežem?

Ne vem. Menda še kaj.

Le kar brez skrbi bodite. To je naša stvar. Naša slovenska zadeva, za katero papež še zvedel ne bo nič. In če kdo proti temu naemu romanju dela, le meni delo obtežuje in življenje greni. To je le naša stvar. Človek bi želel, da se da prilika vsem, kateri imajo še pravo razumevanje za stvari, ki so nad nami, da spet stopijo v božje svetišče s srcem polnim otroške preprostosti. katero smo imeli nekoč, ko se niso še zajedli jedki dvoma v dušo.

Lani je bila cela vrsta posebnih vlakov in zato so se videle tudi srajce, ki jih ne gleda vsak rad. Letos je pa že gotova stvar, da bomo ono nedeljo mi sami, ker ni nobenega drugega posobnega vlaka in tako bomo lepo v miru molili, in se tudi kaj lepega pomenili. Pač upam, da ne bo veliko takih, ki bi mi z nepotrebni besedami delo ovirali in bridkost napravljali. Saj s toliko dobre volje poskušajte podpreti moje prizadevanje, kolikor si jaz prizadevam in trudim, da drugim k boljšemu pomagam.

Ali ljudi kaj prida pričakujete?

Jasno da. Če ne, se ne bi lotil s posebnim vlakom. Vsaj 400 jih bo. Seeveda z nami vred. Prav nekaj veselega in lepega bo. Gotovo še lepše, kot je bilo oni dan v Pompeju.

Nisem bil tam. Pa so povedali kako lepo je bilo. Še od nekega Jožeta je bilo govora, ki se je baje tako srečen vračal, da se mu je kar samo smejalo. Da je bojda nevesto tam našel . . .

No, tudi to se lahko zgodi. In kdo ve, če ni za vas že tudi čas, da s ipoiščete ženo. Toda to bo le mimogrede, zakaj s tem namenom se delajo veselice. Pa mi je ravno včeraj nekdo pravil, kako je našel svojo izvoljenko na Sveti gori. . . In menda je že ravno tako prav bilo, zakaj res sta se vzela, čeprav šele veliko let kasneje, pa se kar nič ne skregata še danes, čeprav je že dolga vrsta let za njima . . .

Mislím, da ima vsak dovolj zadev, katere kar za potrebo priporoči Materi božji.

In še to pomislite, da se bomo tam srečali Slovenci od vseh strani. Ne le iz mesta, temveč vse tam od La Plate in iz cele provincije Buenos Aires, tako da bo dan prav veselega srečanja.

Ko smo bili oni dan v Pompeji, je bila med vernimi v cerkvi ženica, ki je po 39 letih že kar pozabila slovensko in ji je le še slovenski Očenaš in Češčenamarija ostal. Le molila je še po slovensko, drugo že ni več znala.

Pa glej, kar naenkrat se pokaže na prižnici slovenski obraz. Ali je res, ali sanjam?, je pomislila. Zares, slovenska beseda...

In je sledila še slovenska pesem . . . po 39 letih prvič! Nikdar se ni s Slovenci srečala. Tam v Črničah na Vipavskem je zrastle in tam je njena domovina ostala, njene otroške sanje in pesmi. Sedaj pa tu, daleč in glej čudo: slovenska beseda . . . Ona je pa prišla k španskim molitvam.

In je prišla in povedala: "Quisiera abonar la revista."

¿Qué revista?" — Zares sem se začudil. Menda hoče kak španski list. — ¿"Quiere la revista de Pompeya o la de S. Antonio?"
¡"No! ¡La suya!"

"Pero, ¿cómo será esto, Si Ud. no entiende el idioma?"

"Saj sem Slovenka," tako ji je vendarle prišlo iz ust; prvi stavek, ki ga je čez toliko let po slovensko povedala...

Takole si torej lahko obetamo marsikaj zanimivega in je prav gotovo da ne bo nikomur žal, kdor bo šel, tistim pa, kateri bodo zaostali, se bo gotovo milo storilo, predno bo noč 28. novembra, še bolj pa potem, ko b slišal, kak lepo smo se imeli.

Zatorej le gotovo z nami, pa še kaj drugih privedite!

Hladnik Janez

RESNIČNA ZGODBA IZ ŽIVLJENJA

Frida se je pripravljala z ostalimi otroci, da sprejme prvo sveto Obhajilo. Prosila je stariše. — Odbito.

Prosila je drugič.

Strašno jih je slišala.

Prosila je tretjič. Lepo, s solzami v očeh.

Do krvi so jo pretepli.

13 let je že imela Frida. Oče je bil veri naravnost sovražen, mati podobno. V Berlinu je že dolgo tako. In je danes po vseh velikih mestih, kjer se vprašuje le po kruhu, ki daje telesno moč. Dušo so pa zanemarili ali celo zatajili.

Prišel je dan prvega sv. Obhajila. Kako zelo je trpela Frida. Ko je vendar tako jasno razumela, da je za človeka popolna sreča šele tedaj, kadar se bo z Bogom v nebesih združil za večnost in sveto Obhajilo je pa že sedaj na zemlji združenje z Bogom, z Je-

zusom. In kako bo mogel postati vreden, da se z Bogom v večnosti združi, kdor ga na zemlji prezira, omalovažuje... Kako umira svet duhovne lakote in samo na telesni kruh misli . . .

Nepopisna je bila bridkost male Fride, ko je ostala ona sama. In vendar tako polna želje, da bi dobila njega, ki je sam rekel: "Jaz sem kruh življenja. Kdor mene uživa, ne bo umrl . . . in jaz ga bom obudil poslednji dan."

Bilo je dva dni pozneje. Ob 12. uri je pritekla deklica.

"Prosim, če bi me spovedali."

In je opravila prvo sveto spoved. In prosila še za Sv. Obhajilo. Toda, tako pozno. Saj si gotovo že kaj jedla?

Nič, gospod. Kavbo sem zjutraj izlila proč in sem še tešč.

Pač je otrok lahko z živim zaupanjem prosil Jezusa, kar si je želel. Zakaj taka vera in ljubezen nekaj velja pred Bogom. In česa je deklica prosila?

"Ljubi Jezus, varuj me, da ne postanem tako nesrečna, da izgubim vero!" To je bila vsa njena prošnja in upravičena.

Mnogi menijo, da je sv. Obhajilo le ena izmed mnogih pobožnosti in nič več in vendar je Jezusova beseda sama, ki pove: Kakor je za telesno življenje hrana neobhodno potrebna in človek nujno opeša, če noče ali ne more jesti, tako je z dušo . . .

Vsa njihova nesreča pa korenini prav v tem, ker so pretrgali zvezo z Bogom, ker so zanemarili duhovno hrano sv. Obhajila, iz katere duša zajema milost in moč za boj zoper sovražnika našega zveličanja. In je vse drugo brezupno iskanje, razen besede Jezusove: Pridite k meni vsi, ki ste obteženi, in jaz vas poživim!

FOTO "SAVA"

SAN MARTIN 608 (Križišče Tucuman)

Domov ne moreš. Vsaj verno svojo sliko lahko pošlješ. Oglasi se pri nas! — Fotografije vsake velikosti. — Povečave. — Razvijanje. — Hitro in točno. — Po slovensko.

TEMLIN & GOMBOC

RESTAURANT "VIENES"

EDINI SLOVENSKI RESTAVRANT V CENTRU
TUCUMAN 337 BUENOS AIRES

K VPRAŠANJU SLOVENSKE KOLONIZACIJE

Spoštovani gospod Hladnik!

Dolgo ste brezdvomno pričakovali glasu o meni. — Krivda je povsem moja, da se nisem nič zglasil, kajti ne morem si skoro predstavljati, kako da sem se povsem zanemaril. —

Prilagam za danes en dopis v španskem jeziku, ki bi ga lahko objavili, mislim, ravno takó in to predvsem, ker bi rad z njim zainteresiral nekatere kroge v argentinski politiki, kajti, jaz mislim, da bi tekom par let lahko uspela obsežnejša akcija za "kompleksno" kolonizacijo Slovencev, če bi našel primeren kraj, kjer bi se lahko skupno naselili, in kakor imam že nekoliko na-

V San Antonio de Padua sta se poročila 27. okt. Pepca Velikonja iz Kromberga in Mario Zobč iz Trsta. V skupini še nekateri prijatelji. Zobčevi imajo v Merlu sladoleadarno. Tamkaj žive tudi Ferligojevi, ki so tudi na sliki.

študirano in pripravljene načrte, o katerih bomo podrobneje razgovarjali o priliki mojega prihoda v Buenos Aires, kar se bo zgodilo okrog božiča.

Imam že dokončan obsežnejši študij o Chacu, pripravljen za natis in ki bo brezdvomno zbudil precej pozornosti. — Nemaram ga le objaviti še, ker pričakujem da se bo v prihodnjem mesecu potom ministrstva za agrikulturno objavil rezultat poslednjega "Censo agrícola ganadero", kar se bo gotovo zgodilo, kajti priprave so že dokončane, in te številke bodo dale stvari popolno verodostojnost.

11

Ferfolja Srečko

¿ADONDE DIRIGIR A LOS ESLOVENOS EN ARGENTINA

Estúdiase actualmente en la República Argentina con insistencia el problema de la inmigración y la forma de resolver la entrega de la tierra a los inmigrantes agricultores, lo que tiene enorme significado, de trascendental importancia para la inmigración yugoeslava, compuesta en su mayoría de los casos por agricultores, acostumbrados a labranzas agrícolas, gente laboriosa y muy apropiada para el progreso en ese ramo.

Tiene Argentina ya firmados varios tratados de inmigración y colonización con naciones del viejo mundo cuya fecha de vigencia se aproxima, habiéndose firmado hacen no muchas semanas también el tratado recíproco entre el gobierno yugoeslavo, representado por su Ministro Plenipotenciario en esta doctor Izidor Cankar y el doctor Carlos Saavedra Lamas, tratado de indudable e incalculable valor para las dos naciones. — A pesar de no ser la situación económica, por la que atraviesa Yugoslavia crítica, igualmente inducirá a muchos de nuestros compatriotas que hacen su medio de subsistencia del trabajo manual, a buscar en este país la solución del problema de la vida, lo que ha sido completamente demostrado con inmigraciones anteriores, dirigidas en principio hacia Estados Unidos de Norte América y posteriormente hacia el Brasil y Argentina, país este último más apropiado y más adecuado a nuestro clima. —

El problema de más serio estudio es la forma en que ha de ofrecerse a los inmigrantes agricultores el pedazo de tierra para trabajar y de las condiciones por las cuales después de un plazo de tiempo los hará propietarios de las mismas, buscando así, la manera de radicar estos agricultores en el país, aumentando la población y esta preocupación surge en el hecho de que la Nación no tiene tierra sino en las Gobernaciones, que según la errónea opinión de algunos, son las regiones que “menos atractivos” tienen para los futuros pobladores.

En muchas oportunidades, durante mis frecuentes visitas a la Capital Federal he podido comprobar cuán erróneas son las opiniones de nuestro Territorio, no ya entre los inmigrantes, sino entre Argentinos mismos, creyendo mucho que en el Chaco pululan las serpientes, de que se ven numerosos Indios desnudos, les tienen miedo a las fieras, hablan de calores insostenibles. — A estos incredulos hay que hacer venir en el lugar mismo, sino no cambiarán de opinión al respecto.

Si hay lugares que pueden ofrecer perspectivas de bienestar a los trabajadores son precisamente las zonas que el Gobierno mantiene en los Territorios Nacionales.

Las inmensas llanuras de la Pampa, donde existe todavía tierra que en sus entrañas no ha recibido la semilla que la fecundara, pueden ofrecer bienestar a las familias de agricultores y permitirles constituir un hogar donde la paz y la tranquilidad fomenten el cariño hacia estas tierras.

Aquí, en el Norte del país, hay lugares no solamente aptos a una variedad extraordinaria de producción agrícola e industrial, sino también de clima sano y de paisajes maravillosos que recrean la vista y el espíritu. — Allí está Formosa con sus te-

**Maternidad Ramón
Sardá, ajmodernejše
porodišnica v Argen
tini. Luca 2199, kjer
je bil rojen že marsi
kateji slovenski o-
trok. V tej hiši vrš
kaplanske posle kapl
Hladnik. Če kako na
šo mamico tjakaj za-
nese, naj povpraša po
Padre esloveno ali
Padre Juan.**

rrenos fértiles aptos a los cultivos más variados; Misiones y este nuestro Chaco, donde el trabajo está garantido por una justa remuneración.

Como se puede dudar que el Chaco no tenga atractivos para sus futuros pobladores? Se están construyendo caminos que unirán los puntos más lejanos. El hacha tira al suelo, los árboles de los montes vírgenes y la máquina potente de los establecimientos los trasforman en productos privilegiados, para ofrecer la tierra a la reja del arado fecundador que transformará esos lugares en algodones o en campos de otros cultivos. Lo que necesita el inmigrante agricultor que vienen de ultramar con el único patrimonio de la fuerza del músculo y gran dosis de optimismo en el alma, no es solamente que el Gobierno le dé tierra para trabajar sino la ayuda para crear en esta tierra un modesto hogar; que le proporcione los instrumentos necesarios, en una palabra, que le asegure el poder modestamente vivir hasta tanto llegue el momento de cosechar el fruto de su propio trabajo.

A pesar de que podemos constatar que es precisamente el Chaco adonde más han prosperado los agricultores Yugoeslavos, de los cuales podría citar innumerables ejemplares largo la vía de los Ferrocarriles del Estado, principiando desde Gancedo, hasta llegar a Resistencia, pobladores que han dado con sus productos enorme impulso a las poblaciones de Charata, Las Breas, Campo Largo, Presidencia R. Sáenz Peña, Quitilipi, Machagay, Villa Angela etc.

El Argentino abre sus brazos al inmigrante que viene aquí, a buscar trabajo y la tranquilidad que no encontró en su patria, haciéndole así sentir menos la nostalgia dolorosa del pedazo de tierra donde ha nacido, y con la ayuda económica para afrontar los primeros tiempos de su vida en esta tierra de promisión, los inmigrantes yugoeslavos pueden tener la seguridad, que en los Territorios Nacionales los nuevos pobladores tendrán los atractivos que estimulan al hombre cuyo único recurso es el trabajo honrado.

Hacen años que vivo continuamente en el interior de la República y precisamente en el Chaco, al que conozco en todas sus faces, de un lado al otro. He estudiado a fondo los problemas que aquejan al poblador chaqueño y he llegado a la conclusión que es precisamente este Territorio la tierra del porvenir para la colectividad yugoeslava. — He recompilado datos de indudable valor, los que empezaré publicar en los números siguientes de "La VIDA ESPIRITUAL", para que tengan repercusión no solamente entre la inmigración eslovena en la República Argentina, sino, y eso principalmente, entre nuestros hermanos en la lejana Patria.

Pampa del Infierno — Territorio Nacional del Chaco, Octubre 1937

Ladijske vozne listke

ZA VSE PAROBRODNE DRUŽBE PRI NAS DOBITE
PO NAJNIŽJI CENI.

Kabino

zagotovimo vsakemu potniku brezplačno

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469. San Martín 469

ZA

BOŽIČNE PRAZNIKE IN NOVO LETO

*bo Vaša družina doma bolj vesela, če
ji z voščilom pošljete tudi denarno
nakazilo potem*

SLOVENSKEGA ODDELKA

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

Centrala: BARTOLOME MITRE 234 Agencija: CORRIENTES 1900

ki nakazuje po najnižjih cenah

HITROST - NIZKE CENE - SOLIDNOST

ZGODBA O ŠIMNU SIROTNIKU

(Nadaljevanje)

Osojniški birič, ki je bil prekanjen človek, pa je izpregovoril: "Je že prav, da gresta, ampak kolikor poznam teega Martinča, ni bil nikoli nič prida. Lahko se nameri, da nam spotoma nalašč izgubi to nadlogo, da jo odloži kakor prazno malho ter poreče: tu ga imate, zdaj pa glejte!"

"Pametno si govoril Andrejec!" ga je pohvalil župan. "Le pojdi z njima in bistro glej, da se ne odsmoli ta biriška smola prisojniška ter ne pusti nadloge same na naši zemlji."

Spet je izpregovoril birič Andrejec,

"Z njima pojdem, kakor si ukazal, župan, in bistro bom gledal! Ali kje je zapisano, da ne čaka na meji velika prisojniška vojska! Poslali so nam nadlogo v sramoto in zasmeh, pa ji bodo, mislim, zgradili pot na svojo zemljo. Zakaj iblajtarji so vsi!"

"Tudi zdaj si pametno povedal, Andrejec! Napotimo se torej, kolikor nas je, pogledamo, če je vse po pravici in postavi!"

Tako se je napravila dolga procesija na pot proti Prisojnici. Spredaj Šimen in obadva biriča, za njima župan in za županom pol občine osojniške.

"Kakor je božja volja!" je rekel Šimen v svojem srcu. "Oblast je oblast in človek je preslaboten, da bi se prerekal z njo!"

Truden pa je bil hudo in noge so se mu opletale.

"Hej, nadloga, kaj se maješ?" ga je posvaril birič osojniški.

"Star sem, počival bi!" je rekel Šimen.

"Boš počival, kmalu boš počival; tam, kjer je tvoja postelja in tvoj kruh! Ampak tukaj, na tej zemlji osojniški, ni počitka zate!"

"Morda le pridem!" si je mislil Šimen. "Stojó ne bom umrl!"

In je šel. Ker se je močno opotekal, sta ga prijela pod pazduho obadva biriča. Župan je videl dolgo, v dve gubó sključeno teló in ki so ob vsakem koraku odpovedavale, ter je zaklical:

"Le dobro ga primita ter varno ga držita! Če se mu na tej naši zemlji kaj prigodi, kar Bog ne daj, bo sitnost in nadloga naša. Kakor je bil Šimen truden, se je ozrl ter se nasmehnil.

"Brez zamere župan; postava je naredila!"

Tako so šli in so prišli skoraj do meje.

"Prav nič se nisi zmotil, Andrejece!" je vzkliknil župan. "Glej jih tam, razbojnike!"

Onstran kolovoza je čakala občina prisojniška, da bi videla, če se je zgodilo po pravici in postavi.

Ko sta se vojski ugledali, se je vzdignil na obeh straneh silen vrišč in trušč, tako da spčetka ni bilo mogoče razločiti nobene besede. Osojniški birič je porival Šimna preko meje, prisojniški pa ga je odrival. Šimen se ni branil in tudi ni zinil besede.

“Pa vendarle kaže, da bom stojé umrl!” ši je mislil.

“Mirujte, ljudje božji, naj razsodi pametna beseda!”

Obadva župana pa sta vsak zase prevdarila, da bi vesoljni tepež ne obrodil drugega nič, nego senen voz nadlog in sitnosti. Zato sta ukazala obadva hkrati:

Občani so verno poslušali od obeh straneh, župana pa sta se pomenila takole:

“Ali se ti je zmešalo, da uganjaš take reči, kakor bi jih paglavec ne uganjal? Če postav ne poznaš, čemu županiš?”

Prisojniški župan pa mu je takoj odgovoril.

“Zato, ker postave poznam, sem to nadlogo tjakaj poslal, kamor sodi! Odpri oči nastežaj, poglej tisto kamenje tam in reci, na čegavi zemlji da leži!”

“Tisto kamenje si vtakni v suknjo, če se ti zdi! Kar je pisano

in potrjeno, ne izbriše tvoj jezik; pisano pa je, da se je nadloga rodila v Prisojnici. Oblastnija ti je nadlogo izročila; ravnaj se, kakor ti je ukazano!"

"Kako bi se nadloga rodila v Prisojnici, če je stala bajta na osojniški strani in stoji tam še dandanašnji njen spomin? Oblastnija pa ne ravna po božji pameti, temveč po človeški, in človeška pamet je zmotam podvižena! Zatorej le udano sprejmi to nadlogo, kakor ti jo je Bog poslal!"

Osojniški župan pa se je tedaj hudobno zasmel in je prašal:

"Kaj pa bi storil ti, da se je bil pripeljal v zlati kočiji s štiri-mi konji in s srebrno vprego: ali bi ga suval čez mejo, če mu je prijetneje na oni strani? Ali ne bi rekel, naj plačuje davke in doklade, kjer ga je volja? Siromaka pa rineš preko praga, ne privoščiš mu suhe skorje!"

Takrat se je obrnil prisojniški župan do svojih občanov.

"Slišali ste! Ni mu do pravice, do tiste suhe skorje mu je, ki sodi siromaku na stare dni!"

Ampak tudi osojniški župan se je obrnil do svojih občanov:

"Pravica mu je izročila žejnega, da bi ga napojil, lačnega, da bi ga nasitil, pa ga suje čez mejo! in tak bi drugim očital lakomnost?"

Spet se je vzdignil od obeh straneh silen vrišč in trušč; spet sta se prerivala obadva biriča sredi kolovoza; Šimen je visel med njima in se ni branil ne z besedo, ne z roko.

Moški so gledali temno in so si vihali rokave, ženske so kričale in otroci so pobirali kamenje; vse je kazalo, da je huda ura blizu. Tedaj pa sta se spomnila obadva župana, da bi tepež ne bil koristen, že zategadelj ne, ker bi sirotni Šimen vendarle ostal na meji in bi pravica ne bila dognana. In obadva hkrati sta rekla:

"Mirujte, ljudje božji!"

Nato pa je izpregovoril osojniški župan:

"Tukaj na tem kraju ne bomo dognali pravice, ker je beseda proti besedi. Oblastnije so zmešnjavo spletle, oblastnije naj jo razpletejo! Potrpite, občani, ne rogovilite in nikar ne stopajte na ta lakomni prisojniški svet, dokler ni zadnja sodba izrečena!"

Izpregovoril pa je tudi prisojniški župan in je rekel svojim občanom.

"Nikar se ne jezite ob takih besedah, temveč pomislite, da pes laja, kakor mu je od narave dano! Zatorej potrpite, da se

pravica izkaže!"

Takrat pa sta se oglasila obadva biriča, ki sta bila že vsa potna in zasopla:

"Kam z nadlogo?"

Župana pa sta se spogledala in sta pomislila.

"Kaj bi reševali!" se je zasvetilo prisojniškemu. "Tja ga položimo, kjer je prava njegova domačija, in tam naj ostane, dokler ne bo pravica potrjena!"

In je s palico pokazal na golo kamenje.

Osojniškemu županu pa se je zdelo, da je hinavščina za plotom; in zato je rekel:

"Na osojniški svet bi ga položil? Da bi se sklical: tam je ležal, tam naj leži — Iblajtar modruje po iblajtarski pameti, mi pa smo kristjani!"

"Naj oblastnija reče svojo besedo!" je odvrnil prisojniški. — "Motila se je, naj zmoto popravi: dajmo ji prilike in časa, da bo naša pravica slavno razodeta! Ampak dotistihdob naj ta nadloga, Šimen imenovana, čaka na tistem belem kamenju, ker viseti ne more do konca dni!"

"Viseti ne more!" je spoznal tudi osojniški. "Naj torej leži na tisto kamenje, le da se ne gane! Andrejec, ti glej, da se ne gane! Z životom in obrazom pa naj bo obrnjen na prisojniško stran!"

Tako sta sklenila in določila župana. Biriča pa sta podprla Šimna pod pazduho in sta ga položila na kamenje, ki je bilo vse vroče v opoldanskem soncu. Šimen je zavzdihnil in komaj da je dobro ležal, je zadremal. Obraz je imel obrnjen proti Prisojnici, naravnost v sonce.

Ko je bilo to poglavitno delo opravljeno, sta se napotila župana vsak do svojega doma; in obedve procesiji sta se napotili za njima. Koj po kosilu sta župana napregla ter pognala proti mestu. Obadva koleslja sta divjala tako neznansko, da se ni polegal prah pol ure za njima.

Šimen je spal na vročem kamenju; na eni strani je ležal v travi prisojniški birič, na drugi osojniški.

Prva slovenska babica
FILOMENA BENEŠ DE BILEK
z dolgoletno prakso v bolnišnici "Juan Fernández"
v Buenos Airesu

Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo.

Ordinira od 7 do 21 ure, tudi ob nedeljah

Calle LIMA 1217

Buenos Aires

DOMA IN PO SVETU

V Sloveniji se je letos zelo popravila lesna trgovina. Zadnje mesece se je izvoz lesa podvojil. Cene so se znatno dvignile. Največ koristi ima od tega notranjski del bivše Kranjske.

V Ljubljani za Bežigradom je zrastle nova velika šola, ki je sedaj dobila tudi zavetišče.

Na Stajerskem je bila letos zelo živahna trgovina s sadjem. Izvoz gre posebno na Nemško in Češko.

V LJUBLJANI se je vsrli te dni občni zbor prosvetne zveze, ki je ugotovil, da v vseh 40 letih obstoja ni imela tako plodovitega delovanja, kot v preteklem poslovnem letu. Včlanjenih ima 250 društev s 23600 člani, ki imajo 204 knjižnice. Delo Prosvetne zveze so bili veliki tabori, ki so se vršili po vsej Sloveniji.

V Orneči vasi nad Kostanjevico je bil odprt vodovod, ki bo zalagal z zdravim vodo vas, ki je morala doslej piti mlakužo.

Elektrifikacija Dolenjske stalno napreduje. Vsa pripravljala dela za daljnovod iz Krškega do Brezice mimo Drnovega v Kostanjevico in Sent Jerneja so gotova.

Jugoslavija je sprejela povišanje prejemkov za uradnike, katerim se bodo spet plačevale doklade, ukinjene leta 1935. Zlasti družinske doklade za otroke.

Na Koroškem v Skofičah so pevci iz Gornjega Roža pripravili lep praznik slovenske pesmi. 5. okt. 70 pevcev združenih zborov je zapelo "Slovenec sem" in potem so posamezni zbori pokazali kako slovenski pesem na Koroškem še ni umrla.

Na Poljskem so štrajkali učitelji, ker jim je vlada razpustila organizacijo, ki je štela 53.000 članov. 300 učiteljev so aretirali. Stvar je v zvezi s protijudovskim gibanjem, ki je zadnje čase postalo zelo živahno v deželi, kjer je Judov največ. Vse Jude so iz-

ključili iz strokovne zdravniške organizacije. Na Poljskem je 40 olo zdravnikov-Judov. Po varšavskih srednjih in visokih šolah so uvedli meseca oktobra "židovske klopi". Židovske dijaštvo je prisilila oblast, da so morali sesti na odrejena mesta.

Uzunovičevo in Ninčilevo sta dve vasi v Banatu, ki sta si nadeli imena v času, ko sta ta dva veljaka vodila jugoslovansko politiko. Danes je njuna fašistična politika tako kompromitirana, da so vaščani zaprosili za spremembo imen.

Pod policijsko nadzorstvo je bil postavljen župnik Peter Sorli, opominjan je bil godoviški župnik Ivan Dežela, enaka kazen je doletela Stefana Tomkliča, na policijo je bil klican in tamkaj zaslisan cerkljanski kaplan Kretnič, kvestor pa je na njegovem stanovanju obiskal župnika Likarja v Spodnji Idriji ter ga na običajen način posvaril. Kakor čujemo, so ti ukrepi v zvezi z jezikovnimi razmerami v Julijski Krajini in tičejo praktične razlage prijateljske pogodbe med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo. — Solkansko župnijo upravlja dekan Jakob Rejcek, župnijo Zg. Tribuš pa novomašnik Fran Bizjak iz Idrije. V Idriji je nastavljen za kaplana Mirko Filej, župnik v Slovrencu v Brdih. E. Ferjančič oskrbuje tudi sedno Fojano, za župnega upravitelja v Logah pri Breginju je imenovan novomašnik Jože Kuzman iz Idrije, za župnega upravitelja v Brestovici na Krasu pa B. Spacapan, doma iz Mirne. Župnijo Trento in Sočo upravlja novomašnik H. Srebrnič iz Medane v Brdih. Za župnika na Colu nad Ajdovščino je imenovan Anton Žagar. v Podbrdu pa Stanislav Vrtovec, za ekonomskega vikarja solkanske župnije je imenovan Anton Rutar, za kornika vikarja v goriški stolnici pa doktor Fran Močnik.

Strela je ubila posestnika Antcna Premrova v Čepnu pri Kočani.

V Rusiji je bil 20. junija ustreljen zadnji katoliški duhovnik in škof Aleksander Irison. Bil je obtožen vo-hunstva v prilog Nemčije in je bil obsojen na smrt že pred tremi leti. Sojbo so izvršili šele letos.

Slovenska kolonija v Zagrebu kar pridno napreduje. Pri svetem Roku je vedno polna kapela. Prosvetno de-lo pa je otvorilo Slomškovo prosvetno društvo s predstavo "Črna žena", ki je zelo dobro izpadla, dne 3. okt. t. l. Župnik iz Sinjega vrha v Beli Kra-jini si je nogo zlomil.

V goriškem delu Slovenske Krajine se je vršila koncem septembra lepa slovesnost, ki je dokazala, da tudi oni del slovenske zemlje stoji trdno z os-talimi Slovenci v borbi za sveto krš-šanske stvar, za krščanski tisk in prosveto. Vse naokoli so goreli kre-sovi in 3000 glava množica se je zbrala v Velikih Dolencih, kamor je pohitei prekmurski narodni buditelj Jože Klekl, urednik "Novin". Stopili so tu-di na grob Jožefa Kleklna mlajšega. Seveda je bila poleg tudi žižkovska godba in vesela pesem, ki Slovence povsod spremlja. Glavni prekmurski list "Novine" izhaja sedaj že 24 let, nabožna revija "Marijin list" pa ima že častito starost 33 let.

Za slučaj morebitnega spopada se je treba kar pripraviti. Ker bo bodoča vojna najbolj plinska in zračna, zato je treba narod podučiti o tem. Zato se je v oktobru vršila potujoča plinska razstava po Stajerskem in Prekmurju, ki se je ustavila v Sent Lovrencu na Drav. Polju 12. oktobra, šla je skozi Ptuj, Moškajnce, Ormož, Središče, 18. oktobra je prišla v Dolnjo Lendavo, nadaljevala skozi Ivanjkovce, Ljuto-mer: Veržej, in se 23. oktobra zoper vrnila čez Muro v Beltince in Mur-sko Soboto in Gornjo Lendavo. V vsa-kem kraju se je zadržala kake dva dni.

V Nemčiji se verska borba nada-ljuje. Pred božičem se bo vršila raz-

prava proti pastoru Niemuellerju, naj pomembnejšemu predstavniku protes-tantov, kateremu se očita protidržav-nost. Pripravlja se zakon, s katerim se bo odvzel evangelijski (protestant-ski) cerkvi značaj "uradne vere" in bodo zahtevali od vseh cerkvenih slu-žabnikov, da morajo na prvem mestu spo-lniti državne predpise. — In venlar je beseda božja: "Boga je treba bolj slušati nego ljudi."

V Sent Janžu na Dolenjskem se je 10. oktobra vršil veličasten prosvetni tabor ob spominu 20letnice smrti veli-kega slovenskega sina Dr. Janeza Ev Kreka. Tritisočglavna množica je v imenu vsega naroda slavila spominski dan, ko je v šentjanskem župnišču iz-dihnil Krek svojo z zaslugami in do-brimi deli bogato dušo.

S parnikom "OCEANIA" z odhodom iz Trsta 20. oktobra so prispeli sle-deči rojaki: Pavšič Alojz, Pavšič Ma-falda in Lorencuti Jolanda iz Grgar-ja; Mezgec Anton iz Kovčič na Kra-su, Slavec Martina iz Knežaka; Novak Frane iz Tomaževič na Krasu; Uršič Zoran in Milan iz Bilj; Česnik Pavel iz Zagorja; Hrovat Jozefa iz Srpeni-ce pri Kobariidu. Žerjal Rafael iz Pli-skovice; Mankoč Anton iz Kala pri Sv. Petru na Krasu; Sepič Anton, Zvitko Pavla, Zvitko Jožef in Zvitko Ivan iz Novakov; Stanta Odon iz Fr-vačine; Okretič Lojze in Pahor Vik-tor iz Kostanjevice na Krasu; Vižin-tin Joško iz Renč; Mrevlje Lojzka in Manfredo Ivan iz Dornberga; Ivančič Rudolf in Renko Jožef iz Ostrovice; Zidarič Rozina iz Račie pri Novem-gradu; Črnolj Verica iz Gojač pri Črničah; Lah Helena iz Dornberga.

Vidau Anton iz Trebč, Daneu Ma-rija iz Opčin, Besednjak Karl, Len-šček por. Besednjak Danica in Besed-njak Erminija iz Seinpasa; Ušaj Ma-rija iz Visokega pri Oseku; Moravec Tereza iz Svržakov pri Metliki; Stuler Marija iz Rosalnic pri Metli-ki; Kaučič Frane iz Bukožeka pri Bre-žicah, Bačel Zlatko iz Zagreba; Ma-

jer Vili iz Banatskega Despotovca; Multer Vili in Gajser Ivan isto od tam; Depolo Domiĉ Elisa, Domiĉ Orjana in Domiĉ Aleksandra iz Splita.

Atentat na misijonsko tiskarno v Grobljah pri Ljbljani se je izvršil 24. septembra, po noči. Razstresljivo je bilo vloženo v vlagalni aparat in je eksplozija napravila strašno škodo.

10. oktober je črn dan v zgodovini našega naroda. 1919. leta na ta dan se je Koroška odločila za Avstrijo. Zibelka slovenske kulture je bila Koroška. Ni še slovenska pesem ne beseda umrla, toda vedno manj odpora kaže. Toda ni da bi mi zgubljali vero v svojo bodočnost radi takih porazov. Saj ravno od Nemcev se lahko učimo, ki so prav iz najstrašnejšega poraza, ki so ga v svetovni vojni doživeli zajeli vse bolj krepko zavest narodne skupnosti.

Bratva v lendavskih gorica je letos dosti slaba.

V Lendavi grade novo šolo.

Kot posledica poudolj se je začela pojavljati metlikavost, in je obolelo že mnogo živine po Prekmurju na tej bolezn.

Bratva v Bogojini, Filovci in Dubrovniku je bila boljša od lanske. Vina je 20 olo več, toda je bolj kislo.

V Dolnji Slaveči je umrl zgleđen mož Grah Stefan.

V Gradu se je ustanovil "Fantovski odsek"

V Kuzmi so že pričeli z delom za gradnjo nove cerkve. Priporočajo se bratom in sestram v tujini za pomoč.

SPREMEMBE OBČINSKIH MEJA,

uzakonjene 5. oktobra. Naj navedemo tiste spremembe, ki zadevajo kraje odkoder je kaj več ljudi tukaj.

Litija: ukine se Sent Lambert in se razdeli med Litijo, Vače in Zagorje. Litiji se priključi Jablanica in neke vasi iz Vač in Trebeljevega.

V Črnomeljsem okraju: 1. Iz Adlešič se izloči katastralna občina Žuniči in priključi Vinicje. Iz Dragatuše se izločijo kraji Butoraj, Velika Lahinja in Zorenec ter se priključi ob-

čini Črnomelj-okolica.

V Murskosebškem okraju: Iz Bodonci se izloči kraj Radovci in priključi Gornji Lendavi. Iz občine Cankova se izloči Korošci in priključi občini Pertoča. Iz občine Gornja Lendava se izloči kraj Trikova in priključi Gornji Slaveči. Iz občine Gornji Petrovci se izloči Čepenci in priključi občini Salovci. Iz občine Gornja Slaveča se izloči Dolnja Slaveča in priključi Gornji Lendavi. Iz Mačkovce se izloči kraj Otovci in priključi Gornji Lendavi. Iz Puconci se izločijo kraji Bokrači, Dolina in Salamonci, ki se priključe Kupšinci. Občina Strukovci se ukine. Od njenega ozemlja se priključejo kraji Pužarci, Staš Besroveci in Strukovci občini Bodonci, Lemerje pa občini Puconci. Iz Salovci se izloči kraj Peskovci in priključi Gornji Petrovci. Tešanovci se ukine. Od njenega ozemlja se priključejo kraji Mlajtinci. Moravci in Tešanovci občini Markljanci. Vučja gomila pa Prosenjakovci. Ime občine Gornja Lendava se spremeni v Grad. Ime občine Gornja Slaveča se spremeni v Kuzma. Ime občine Prosenjakovci se spremeni v Selo v Prekmurju.

V Ljubljanskem okraju: Iz občine Želimlje se izločita kraja Pijava gorica in Carsko ter priključita občini Gozd, iz Občine Ig pa se izločijo kraji Dolnje Golo, Zgornje Golo in Skrilje ter priključejo občini Želimlje.

V Ljutomerskem okraju: Iz občine Ljutomer-okolica se izloči del kraja Radomerska (hiš št. 45 do 63) ter priključi občini Cezanjeveci. Ostali del občine Ljutomer-okolica in vsa občina Ljutomer-mesto se združita v novo občino Ljutomer s sedežem istotam. Iz občine Veržej se izloči cel kraj Kraplje in priključi občini Ljutomer. Iz občine Cezanjevec se izloči naselje Spodnji Kamenščak (hš. št. 1 do 39) in priključi občini Ljutomeru. Iz Slatinaradenci se izloči Mele in priključi občini Gornja Radgona. Iz občine Strigova se izločijo naslednja ozemlja: cel kraj Gibina, Razkrižje, Safarsko in Veščica, dalje del kraja Jalšovce

(hišn. št. 16 do 38), del kraja Grabrovnik, del Banfija ter del Rabatija. Iz izločenega ozemlja se ustanovi nova občina Razkrižje s sedežem v Razkrižju. Sedež občine Cezanjevci se prenese iz Kamenška v Cezanjevce.

V logaškem okraju: Občini Lož in Stari trg se združita v novo občino Stari trg s sedežem istotam. Iz Begunje se izloči Reparje in priključi Sv. Vidu nad Cerknico. Iz Dolenji Logatec se izloči kraj Blekova vas in zaselek Blekovske Žibrše in priključi občini Gornji Logatec.

Delno sliko gospodarskega položaja nam poda pregled živinoreje v Sloveniji. Konj izkazuje 52 tisoč manj kot pred šest leti. Govedi 370 tisoč (17 manj), prašičev 298 (5 manj). Značilen jeporast čebelarstva. Vidi se, da se država čim dalje bolj industrializira.

V Sloveniji se je dalje časa mudil bolgarski slikar Pavel Francaliski, da si nabere motivov za slikanje izključno slovenskih planin, katere je že večkrat prišel obćudovat.

V CELJU regulirajo Savinjo, ki je doslej večkrat delala burke pa tudi žalost Celju. V mareu bodo ta dela dokončana. Stalo je delo doslej 2,300 tisoč Din.

NEKAJ VELIKIH ŠTEVILK. — Znanstveniki pravijo, da je v naši zemlji še 7400 milijard ton premoga na razpolago. Vsako leto se te zaloge zmanjšajo samo za 1500 milijonov to. — Nafta je v zemlji 6150 milijard ton, a iz vseh petrolejskih najdišč se na leto načrpa samo 184 milijonov ton. Po vsem tem bi imeli na svetu še za 5000 let premoga, a nafte še za 33000 let. — Vodne sile, reke in slapovi, imajo tako moč, da bi nam na leto dajale v električnih centralah krog pol milijarde konjskih sil. Zdaj izkoriščamo na leto samo 33 milijonov konjskih sil. — Sonce daje zemlji 150.000 krat več toplote, kakor jo daje ves premog. ki ga rudarji na vsem svetu izkopljejo. Če bi mogli, na primer, izkoristiti samo tisto množino sončne toplote, ki jo sonce pošilja na Svico, bi imeli dovolj sile za pogon vseh električnih naprav

in tovarn, vozil in ladij na vsem svetu.

Vinska letina po Istri je sprva mnogo obetala, toda neprestano deževje v drugi polovici septembra je vse nade zmanjšalo. Grozdje je začelo gniti na trtah. Ponekod je od prvotne obilice ostalo komaj polovica ali še manj. Posebno udarjena je okolica okrog Kopra. Samo v osapski dolini je pridelek kolikor toliko zadovoljiv. Kakovosti vina pa bo tudi mnogo škodovalo, ker so morali ljudje v dežju brati. Ker imajo vina iz Julijske krajine itak že precejšnje težave, da se v borbi proti vinom, ki prihajajo iz notranjosti kraljevine, uveljavijo, si je ljudstvo letos v skrbah, kako bo itak skopi pridelek moglo vnovčiti.

Livij Blažič iz Ospa je gledal kovača, ki kladivo obrača. Pri tem pa mu je kosček železa odletel v oko. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer upajo, da mu bodo rešili vid.

Z voza je padel 70letni Anton Bi težnik iz Solkana tako nesrečno, da se je težko poškodoval po glavi in dobil pretres možganov.

Zaradi kršitve javne varnosti je bila obsojena na 45 dni zapora Marija Pahor iz Opatjega sela.

Pred sodiščem se je močala zagovarjati 67letna Marija Černetič iz Oseka pri Sempasu. V dobri veri da ima pravi bankovec za 20 lir, ga je oddala v neki trgovini, kjer so pa ugotovili, da je bankovec ponarejen. Sodišče jo je oprostilo.

Detomora so obdolžili 20letno Josi pino Varen iz Pontebe. Orožniki so jo aretirali in izročili sodišču.

Par volov so ukradli neznani slo činci posestnici Mati Ščulac v Buzetu. Za tatovi ni nobenega sledu. Vola sta bila vredna 5000 lir.

Iz konfinacije se je vrnil Srečko Bajt iz Idrije. Leta 1934 je bil aretiran, ker so ga osumili vohunstva. Ker mu niso mogli ničesar dokazati, ga je sodišče oprostilo, oblasti so ga pa poslale v prognanstvo. Bajt je bil nekač časa na Ponzi, pozneje so ga poslali v neko vas v Južni Italiji.

24letni Anton Lovrenčič, pristojen

v Ilirski Bistrici, je bil 27. avgusta aretiran od italijanskih obmejnih oblasti v Postojni, ker je odšel v Jugoslavijo brez potnega lista. Zaprt je bil 20 dni in nato izpuščen in oproščen kazni, ker je bila zaradi prekoračenja meje izrečena amnestija.

Novo breme. — Italijanski uradni list je objavil dekret, s katerim so bili določeni prispevki pokrajinskih in občinskih uprav ter drugih ustanov in naprav v posameznih pokrajinah za vzdrževanje pokrajinskih kmetijskih inspektoratov; štiri pokrajine v Julijski krajini bodo skupno prispevale okrog pol milijona lir. Na posamezne občine odpade po velikosti teh od 200 lir do 6.350, kar ni malo in s čemer bo spet prizadet naš kmet. Zakaj od njega bodo terjali razne doklade, da bodo lahke zadostili tej novi obredbi.

Nove zgradbe. Uradni list fašistične stranke "Foglio d'ordini" je objavil velik seznam vseh javnih del, ki jih bodo izvršili v prihodnjem letu. V Gorici bodo še nadalje popravljali okoli gradu in uredili cesto v mesto. V Opatici bodo zgradili carinarnico. Iz Pulje bodo speljali po morskem dnu vodovodno napeljavo za brionske otoke. V Pulju bodo razširili nekaj šol, v St. Petru pri Gorici pa zgradili zavod za sinove letalcev. Na otoku Lastovo bodo osušili dolino Vinopolje. Na Raki bodo zgradili podvoz in stanovanjske hiše za pošne uradnike. Elektrificirali bodo progo Trst—Opčine.

Več tednov že se mudi na obisku v Južni Ameriki aenralna prednica slovenskih šolskih sester, č. mati Terezija Hanželič. Obiskala je vse redovne družine.

Novo žel. postajo je dobil Kamničan v Grobljah.

žine razen one v Paragvaju, kamor ji je pot zaprečila bolezen in potem slabše vreme.

Umrli je v Cerovci, Smartni pri Liti ji v 24. letu Leopold Zidar. Dva njegova brata živita tukaj.

V Gradcu so aretirali 80 letnega predsednika "Slovenske čitalnice" in še dva druga odbornika. Njene prostore so zapečatili, Razloga temu še nismo mogli zvedeti.

Na Jesenicah je pričela obratovati nova moderna železna topilnica, kar pomeni velik korak za povečanje slovenske industrije.

V Rakinji je umrl 93 letni Franc Kržič. Zelo se ponašajo rakinčičani z lovom in se tudi lahko, zakaj jelena teškega 200 kg so samo tam ustrelili. Odkar je Rakinja samostojna občina, tudi bolj napreduje. Znižan je klanec na koncu vasi. Nameravajo regulirati tudi potok.

Tednik Domoljub, ki je letos slavil 50letnico obstoja, je morda najbolj dovršen tednik, kar jih izhaja v srednji Evropi. Leta 1909 je izhajal v 23.000 izvodih, 1914 pa v 29.000, leta 1918 je dosegel 48.000. Potem je spet padlo in se drži sedaj na 35.000. Jubilejne številke je izšlo 50.000. In je prelepa slika zgodovine in dela tega najpomembnejšega slovenskega tednika.

Pri sv. Ivanu v Trstu je bil umeščen za župnika Giorgio Minatori (Knafelje). Milanovič je bil prestavljen k sv. Antonu.

KAROL TER PLAN

SLOVENSKI BAR

CHACABUCO 501

AVELLANEDA

Služba božja:

5. dec. ob 10 uri maša v cerkvi de la Merced (Reconquista 207. Polog Plaza Mayo) v prisotnosti vseh organizacij in zastopnikov oblasti. — Molitve popoldne ob 4 uri na Avellanedi.

12. dec. maša na Avellanedi. — Molitve na Paternalu.

19. dec. ob 8 uri in pol na Paternalu prvo sveto Obhajilo. — Ob 4 uri in pol istotam molitve in prireditve naših malih.

25. dec. Polnočnica na Paternalu. — Ob 10 h maša na Avellan.

26. maša na Saavedri ob 10 1/2. — Molitve na Avellanedi. —

1. januarja 1937. — Novo leto. — Maša na Avellanedi. —

Na Saavedri bo maša 26. decembra ob 10.30. (Av. del Tejar 4200)

Kaj pa z birmo?

V tukajšnji stolnici je birma vsak ponedeljek ob 2 uri. Lahko torej uredijo stariši za svoje otroke, kakor jim najbolj kaže. Treba je le imeti birmanski listek, ki ga da župnik.

Toda, zakaj pa ne bi napravili svoj poseben praznik. Gotovo bi bilo lepo! Mislim, da bi se napravila ta slovesnost tja za Veliko noč.

Zato prosim tiste, kateri še nimajo birmanskih otrok, da mi to sporočijo, da se vidi, ali bo mogoče napraviti slovesnost ali ne. Pripomnim, da se tukaj lahko birmajo otroci tudi čisto mali. — Hladnik Janez

LISTNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Saj me je res že sram večnega opravičevanja zaradi nereda v dostavljanju. Uprava se trudi z najboljšo voljo, a se vedno lahko urine kaka pomota. Večkrat je pa kriva pošta. Pa če boste dobri plačniki lista in toliko potrpežljivi z nami, kot smo mi potrpežljivi s tistimi, kateri ne poravnajo naročnine, bomo vse lepo uravnali brez zamer.

Prosimo, da javite spremembo naslova. Poravnajte naročnino.

Ime našega lista vzbuja pri nekaterih nezaupanje. Zato če boste dobili z novim letom list v drugi obliki in pod drugim imenom, ga le sprejmite kot dobrega prijatelja.

KULTURNA KRONIKA

31. oktobra zelo lepo uspel romarski izlet v Novo Pompejo, kjer se je zbral čez 400 Slovencev.

6. novembra značilna prireditev Tabora in Prosvete z Jadranom, katere je bila prvi poskus, kako seznaniti tukajšnje kroge z našimi kulturnimi vrednostmi. Podana je bila z dobrim uspehom v španskem jeziku spevoigrá "Srea in Denar".

14. novembra je bila druga šolska prireditev, lepo podana.

BLIŽAJO SE VELIKI PRAZNIKI

B O Ž I Č

NOVO LETO

SV. TRIJE KRALJI

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila na Vas. Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da prežive te praznike v zadovoljstvu:

Pošljite jim svoj božični dar in sicer, kakor doslej, potem zavoda

Banco Germanico

de la América del Sud

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Avda. L. N. Alem 150

Uradne ure: Od 8,30 do 19.,

ob sobotah pa od 8,30 do 12,30.

